

NIEMAND IN DE KOU

Aanvalsplan Stijgende Kosten

**GROEN
LINKS**

PvdA

NIEMAND IN DE KOU

Ook in Eindhoven lopen de prijzen steeds hoger op. Of het nu de boodschappen zijn, de energierekening of uitgaan met vrienden en familie. Eindhovenaren zien het dagelijks leven steeds duurder worden. Hierdoor groeit de ongelijkheid in onze stad. **GroenLinks en PvdA Eindhoven presenteren een plan om die kloof te verkleinen.**

De afgelopen maanden zijn GroenLinks en PvdA samen de stad ingetrokken en hebben we Eindhovenaren gesproken over de stijgende kosten. Wat ons opvalt is de grote ongelijkheid in de wijken. Sommige inwoners zeggen niks te merken, hebben een duurzaam huis of een goed inkomen, terwijl hun burens de energierekening hebben zien stijgen van 250 euro per maand naar 850 euro per maand. Dit zorgt voor ongelijkheid, stress, en zelfs gezondheidsproblemen. En het laat zien dat de bestaanszekerheids crisis en klimaatcrisis samenhangen. Een van de Eindhovenaren die we spraken vertelde rond te moeten komen van een uitkering en door de stijgende prijzen de stekker maar uit zijn CV te hebben getrokken: "Ik heb geluk dat ik geen koukleum ben. Ik kan heel goed afzien".

De verhalen van inwoners zijn voor ons reden om in actie te komen. Want in kille tijden moet je kunnen rekenen op een warme overheid. Gelukkig zien we dat Eindhoven al meer doet voor haar inwoners. We hebben een mooi bestuursakkoord en doen extra met de lokale verhoging van de energietoeslag met €530 voor mensen met een laag inkomen en de klusbus die inzet op verduurzaming. Eindhoven heeft de keuze gemaakt om daarin voorop te lopen. Toch denken we dat er meer mogelijk is. Daarom doen we drie voorstellen in ons aanvalsplan 'Niemand in de Kou'.

De Eindhovense LED-aanpak: drie pilaren voor het aanpakken van energiarmede en de effecten van de stijgende kosten

1. **Laagdrempelige hulp:** we helpen mensen in armoede en met schulden laagdrempelig en snel. Zo bereiken we meer mensen die het nodig hebben.
2. **Eerlijk Eindhoven:** het bedrijfsleven draagt bij aan de maatschappelijke opgave. Iedereen hoort te profiteren van Brainport.
3. **Duurzaam toekomstperspectief:** iedereen heeft recht op een duurzaam toekomstperspectief én een duurzaam huis.

Met dit aanvalsplan presenteren GroenLinks en PvdA een gezamenlijke visie op hoe we onze inwoners extra kunnen helpen nu de prijzen hoog blijven. De komende maanden worden deze voorstellen doorvertaald in ons werk in de gemeenteraad. Niemand in de kou dus!

LAAGDREMPelige HULP OM MEER MENSEN TE BEREIKEN

De boodschappenprijzen stijgen, de energierekeningen zijn door het plafond gegaan en één op de drie Eindhovense huishoudens komt mogelijk in de betalingsproblemen. Het gaat niet alleen meer om inwoners met de laagste inkomens, dit probleem gaat steeds meer Eindhovenaren aan. De overheid heeft inmiddels belangrijke maatregelen genomen zoals het energieplafond en meer financiële ondersteuning. Veel van deze maatregelen zijn tijdelijke symptoombestrijding of komen te laat, terwijl inwoners nu al in de financiële problemen zitten. Daarom moeten we nu in actie komen.

1. We willen de energietoeslag voor een grotere groep beschikbaar maken

Een vast energiecontract is de afgelopen maanden voorwaarde geweest om rond te kunnen komen. De hoge prijzen hebben veel huishoudens financieel in het nauw gedreven. Op dit moment doen we al veel voor de groep die tot 120% van het sociaal minimum verdient. Maar deze crisis treft nog veel meer inkomensgroepen. Ook zij hebben steun nodig. Daarom willen we de energietoeslag voor een grotere groep mensen beschikbaar maken. Als je ondersteuning nodig hebt en je inkomen net buiten een grens valt, zou dat niet mogen betekenen dat je meteen een groot bedrag aan compensatie misloopt. We roepen daarom op tot een uitwerking over hoe Eindhovenaren die meer dan 120% van het sociaal minimum verdienen en in de problemen zitten geholpen gaan worden. Dit kan gaan om werkenden, ouderen, studenten, en wie de hulp dan ook nodig heeft.

2. Hulp dichtbij huis: vanuit de wijk en door maatschappelijke organisaties in hun kracht te zetten

Er voltrekt zich een financiële ramp achter de voordeur van veel Eindhovenaren. Veel mensen die we spreken voelen een drempel om zich bij de gemeente of andere organisaties te melden of denken niet in aanmerking te komen voor ondersteuning terwijl ze dat vaak wel willen. We roepen daarom op tot laagdrempelige toegang tot hulp. Denk bijvoorbeeld aan meer hulppunten om mensen te helpen bij het invullen van formulieren als ze bijvoorbeeld de taal niet machtig zijn of digitaal niet vaardig zijn. Deze hulppunten plaatsen we als gemeente in samenwerking met onze maatschappelijke organisaties zoals de Werkplaats Financiën, bijvoorbeeld in gezondheidscentra, buurthuizen, bij voetbalverenigingen, of stadsdeelbibliotheken. Ook vinden we het belangrijk om maatschappelijke organisaties in hun kracht te zetten.

Denk bijvoorbeeld aan WijEindhoven, Springplank, en Stichting Sociaal Solidair. Deze organisaties staan veel dichterbij de inwoners en weten beter wat inwoners nodig hebben. Daarom stellen we voor om te onderzoeken hoe wij deze organisaties kunnen versterken, maar ook hoe deze organisaties hulpvragen snel of regelvrij met maatwerk kunnen oppakken om meteen in actie te komen voor een inwoner.

3. Meer keuzevrijheid en waardigheid voor inwoners met laag inkomen

We vinden het belangrijk dat de gemeente, samen met organisaties in de wijk, kijkt hoe huishoudens met een laag inkomen meer keuzevrijheid kunnen krijgen, bijvoorbeeld bij het doen van boodschappen. Dat gebeurt al met een pilot in Rotterdam. Hier krijgen huishoudens een betaalpas met een wekelijks bedrag waarmee ze bij lokale winkels terecht kunnen. Omdat de betaalpas te gebruiken is in een gewone winkel, resulteert dit in minder schaamte. Met soortgelijke pilots hopen we meer menswaardige hulp te bieden waardoor de gemeente en haar partners meer mensen in beeld krijgen. We willen onderzoeken met de Voedselbank of ook hier meer keuzevrijheid ingevoerd kan worden waarbij inwoners zelf hun eigen producten kiezen. Dit gaat verspilling tegen en het laat mensen in hun waarde.

4. Laat niemand thuis in de kou zitten

Ook kinderen en ouderen worden hard getroffen door oplopende kosten. Wij vinden het als PvdA en GroenLinks belangrijk dat de energiearmoede zo min mogelijk kinderen treft. Ideeën zoals de boterhammenbar, waarbij kinderen op basisscholen gratis hun ontbijt of lunch kunnen smeren, en de Energy Race waarbij kinderen aan de slag gaan met energiebesparingstips willen we stimuleren in samenwerking met scholen, bedrijven, en maatschappelijke organisaties. We willen daarnaast dat de gemeente zo snel mogelijk duidelijk maakt wat mogelijk is om kinderen langer op school te houden met activiteiten zoals sport, huiswerkbegeleiding, of muziekles. In het bestuursakkoord zetten we mooie stappen, maar door de huidige nood is het belangrijk om meteen door te pakken. Zo kunnen we onze buurthuizen en stadsdeelbibliotheken inzetten om verschillende functies te vervullen voor kinderen maar bijvoorbeeld ook voor ouderen. Hierdoor hoeven zij nooit in de kou te zitten als thuis de kachel uitstaat.

5. We pleiten voor makkelijker aan te vragen armoederegelingen

Te vaak raken mensen de weg kwijt in de wirwar van aanvraagformulieren. We horen dat veel Eindhovenaren moeite hebben bepaalde formulieren in te vullen, zoals de individuele bijzondere bijstand. Dat moet simpeler. Daarom willen we dat onze aanvraagformulieren onder de loep genomen worden, samen met de leesgroep en ervaringsdeskundigen. Ook bekijken we welke informatie van onze inwoners we écht nodig hebben om een aanvraag te beoordelen. Met makkelijke taal zorgen we dat iedereen de informatie vanuit de gemeente kan begrijpen. Dit kost extra tijd maar

scheelt onduidelijkheden achteraf. We roepen op om het met digitalisering mogelijk te maken dat formulieren al deels automatisch ingevuld worden met informatie die al bij de gemeente bekend is. Zo wordt de hulp laagdrempelig, bereiken we meer mensen en kunnen we mensen in nood sneller helpen.

6. Schuldenoffensief: een pauzeknop voor ademruimte bij schulden en leefgeld dat meestijgt met de stijgende kosten

Veel huishoudens komen noodgedwongen in de schulden terecht met veel stress tot gevolg. Om mensen met schulden rust te bieden, willen we een pauzeknop invoeren waarbij mensen tijdelijk niet hoeven terug te betalen. Inwoners krijgen zo de ruimte en rust om hulp te krijgen. We willen zo snel mogelijk starten met de invoering van de pauzeknop. Daarnaast roepen we op tot het maken van afspraken met zorgverzekeraars en (sociale) ondernemers over het kwijtschelden van schulden, het verminderen van schulden en anders het verlengen van de aflostermijn om mensen maandelijks meer rust te bieden. Ten slotte zouden mensen in schulden niet nog dieper in de put moeten komen door de stijgende kosten. Het vaste bedrag aan leefgeld, dat mensen met een schuldregeling krijgen, kan nu soms te weinig zijn waardoor mensen zich in nieuwe schulden moeten steken. Daarom roepen we op om met budgetbeheerders in gesprek te gaan om dit bedrag mee te laten stijgen met de inflatie maar we willen ook kijken hoe we inwoners die in de schuldsanering terecht komen sneller perspectief kunnen bieden. Door dit soort kleine aanpassingen voorkomen we stress bij veel inwoners.

7. Pro-actief contact met de inwoners

Het is belangrijk dat iedereen goed op de hoogte is van hoe de gemeente kan helpen met armoede of schulden. Door actief contact met inwoners te zoeken, moeten de gemeente en haar maatschappelijke partners meer mensen bereiken. Belangrijk want inwoners met schulden wachten gemiddeld 5 jaar tot zij zich melden voor hulp. De vroegsignalering is hiervoor een goede stap. Deze willen we intensiveren samen met de wijkteams. Dit betekent dat we als gemeente in samenwerking met WIJeindhoven bij nog meer mensen met beginnende schulden aanbellen om ze hulp te bieden. Ook bij mensen die al hulp hebben, kunnen deze teams langskomen om te kijken of we een gesprek of meer hulp aan kunnen bieden. Hierbij richten we ons extra op ouderen die zich vaker schamen om hulp aan te vragen. Sleutelfiguren in de wijk, die dezelfde taal als inwoners spreken, kunnen hier een nog belangrijkere rol in aannemen. Ten slotte roepen we op tot het maken van een applijn zodat mensen makkelijk contact met de gemeente kunnen hebben. Bovendien maakt dit de stap kleiner voor jongeren met geldproblemen om de gemeente te bereiken.

EERLIJKE STAD ZODAT IEDEREEN MEEDEELT IN DE WELVAART

PvdA en GroenLinks leggen met dit plan nog meer de nadruk op het aanpakken van de ongelijkheid in Eindhoven nu de nood de afgelopen maanden gegroeid is. Daarvoor hebben we iedereen nodig, ook onze bedrijven. Wereldwijd staat Eindhoven bekend om innovatie, technologie en ons design. Dat zorgt voor veel economische groei. Toch zien we dat deze niet bij iedereen terecht komt, met groeiende ongelijkheid tot gevolg. Door de actuele economische situatie dreigt deze kloof alleen maar groter te worden. Met het bedrijfsleven, de kennisinstellingen, en maatschappelijke organisaties gaan we in Eindhoven voorop lopen om de kracht van onze regio in te zetten ten goede van al onze inwoners.

1. Sociaal Brainport

Momenteel wordt er door de stadsgezant hard gewerkt aan de Sociale Brainportagenda. Deze agenda richt zich op grote maatschappelijke uitdagingen en hoe het bedrijfsleven hieraan gaat bijdragen. Door middel van de Sociale Brainportagenda laten we zien dat Brainport niet alleen goed is voor de bedrijven, maar voor iedereen.

Maar we merken dat er ook op korte termijn acties nodig zijn om de gevolgen van de actuele economische ontwikkelingen op te vangen. Hiervoor hebben we ook onze Brainportpartners nodig. Daarom stellen we voor om in 2023 een noodplan te maken. In dit plan werken we op concrete prioriteiten op armoede en schulden. Inwoners, maatschappelijke organisaties, en het MKB moeten hiervan de vruchten plukken. Om dit plan te realiseren willen we dat de gemeente samenwerkt met partners zoals Stichting Partnerfonds Brainport en Impact 040 en uiteraard onze maatschappelijke organisaties zoals de Werkplaats Financiën, Stichting Leergeld, en Springplank040. We borduren voort op bestaande initiatieven en proberen door samenwerking vooral de maatschappelijke organisaties in hun kracht te zetten. Hieronder geven we enkele kaders mee hoe dat plan eruit moet komen te zien.

2. Geef goede ideeën de ruimte

Goede initiatieven vanuit de stad, moeten de ruimte krijgen. Veel maatschappelijke organisaties en bedrijven kloppen aan met goede ideeën of om soms zelfs te vragen wat ze kunnen doen. Omdat veel ideeën niet snel verwerkt worden, moeten we ketens kunnen overslaan als dit in het belang is van onze inwoners. Dat betekent concreet dat

we partners zoals Stichting Partnerfonds Brainport of de Werkplaats Financiën, binnen de kaders en prioriteiten van het noodplan, de vrijheid moeten kunnen geven samen initiatieven in gang te zetten zonder eerst op de gemeente te hoeven wachten. Het noodplan, samengesteld door alle partners in samenwerking met de gemeente, zorgt ervoor dat deze hulp terecht komt bij wie het nodig heeft, dat de hulp in balans is, en voor een eerlijke verdeling.

3. Versterk bestaande programma's

Wij vinden het belangrijk versnippering van bestaande programma's tegen te gaan. Dit is het idee achter Stichting Partnerfonds Brainport wat het extra belangrijk maakt om de samenwerking tussen de gemeente en partners in de stad zo sterk mogelijk in te steken. Juist in deze tijden van ongelijkheid mag niemand achterblijven. Daarom willen we organisaties zoals Stichting Leergeld in hun kracht te zetten. We zetten in op het versterken en verbreden van bestaande samenwerkingsverbanden en programma's. Sommige bestaande programma's met bedrijven, zoals 'geldzorgen in Brainport', leveren mooie resultaten maar zijn gericht op de werknemers van de aangesloten bedrijven. Door dit breder toegankelijk te maken in samenwerking met onze maatschappelijke organisaties zorgen we ervoor dat alle werkende Eindhovenaren toegang tot deze hulpmiddelen krijgen.

4. Noodfonds

We zien dat mensen in nood vaak snel hulp nodig hebben maar eerst moeten wachten tot een aanvraag tot hulp wordt goedgekeurd en dus tot zij geld krijgen of een nieuwe koelkast. We zetten ons daarom in voor een noodfonds bestaanszekerheid, bijvoorbeeld gevuld door het bedrijfsleven. Mensen die snel hulp nodig hebben, komen hiervoor in aanmerking, ongeacht leeftijd of dat zij net buiten een gemeentelijke regeling vallen. Zo'n fonds kan samenwerken mét de gemeente zonder direct onderdeel te zijn ván de gemeente. Daardoor is het mogelijk om wanneer mensen niet of niet snel genoeg terug kunnen vallen op hulp van de gemeente, ze alsnog snel hulp te bieden vanuit het noodfonds met een gift of sociale lening. Voor veel bedrijven is dit ook aantrekkelijk omdat veel van hen graag willen helpen maar hun ideeën of initiatieven vaak stranden. Zo kunnen we voorzien in leefgeld of medische kosten. We helpen mensen in een schuldhulptraject die daaruit lijken te vallen buiten hun eigen schuld om. Ook wanneer iemand bijna wordt afgesloten van bijvoorbeeld water of energie biedt het noodfonds perspectief. We onderzoeken hoe het noodfonds vanuit een centrale plek te faciliteren. Als een inwoner voor hulp aanklopt, moet hij of zij meteen alle hulp en informatie krijgen die voorhanden is.

5. Brainport geeft het goede voorbeeld

Als wij van de bedrijven vragen goede werkgevers te zijn dan moeten we zelf als gemeente het goede voorbeeld geven. We willen onder meer dat lonen meegroeien met de inflatie, gaan flexcontracten zoveel mogelijk tegen en zetten ons in voor een minimumloon van 14 euro per uur bij aanbieders en leveranciers waar we mee werken. Dat moet impact hebben op ons inkoopbeleid. Daarnaast willen we dat de gemeente samen met bedrijven beter in kaart brengt wie van de werknemers financiële problemen hebben en steun kunnen gebruiken. Samen met onze Brainportpartners laten we zo zien goede werkgevers te zijn en vragen hetzelfde van iedereen die met ons zaken wil doen. Dit zal zowel in het noodplan moeten terugkomen als in de Sociale Brainportagenda zelf. Wat 'werk als duurzaam toekomstperspectief' concreet betekent werken we verder uit in het volgende hoofdstuk.

DUURZAAM TOEKOMSPERSPECTIEF ÉN EEN DUURZAAM HUIS

Niemand zou moeten kiezen tussen warm eten of warm blijven. Iedereen heeft recht op een duurzaam toekomstperspectief en een duurzaam huis. Dat is dé weg naar bestaanszekerheid en het helpt om de klimaatcrisis aan te pakken. We zien dat de energiearmoede veel werkende Eindhovenaren treft die aan het einde van de maand te weinig overhouden om rond te komen. Ze hebben geen recht op hulpmaatregelen omdat ze te veel verdienen, hun huis is niet duurzaam waardoor de energierekening flink is opgelopen, en ze hebben veel last van hoge kosten. Werk moet lonen. Daarom zetten PvdA en GroenLinks naast maatregelen op de korte termijn ook in op een duurzaam toekomstperspectief.

1. Een lagere energierekening

Het hebben van een vast energiecontract is tegenwoordig haast voorwaarde om je geen zorgen te maken. Veel mensen zijn zuiniger met energie. Een belangrijke stap in de strijd tegen de klimaatcrisis. Maar veel huizen zijn slecht geïsoleerd. Sommige Eindhovenaren houden daardoor na het betalen van de huur en energiekosten niet voldoende geld over voor boodschappen en levensonderhoud. De maatregelen vanuit het Rijk zijn een eerste stap om de energierekening lager te krijgen maar we moeten als Eindhoven nog veel meer doen. In 2023 zet Eindhoven groot in op de klusbus en de energiebox. Door kleine aanpassingen in het huis helpen we inwoners met het verlagen van de energierekening. We roepen op de afspraken met corporaties over het verduurzamen van sociale woningen aan te scherpen en om duurzaamheidssubsidies beter beschikbaar te maken voor mensen in een huurhuis. Ook willen we onderzoeken hoe we buurthuizen, verenigingen en scholen kunnen helpen met hun energierekening. De regels voor het verduurzamen van huizen leggen we onder de loep: inwoners die duurzaamheidsmaatregelen willen toepassen moeten daarvoor de ruimte krijgen. Ten slotte willen we dat wanneer mensen met een laag inkomen bijvoorbeeld een kapotte koelkast hebben, ze waar mogelijk geholpen worden met een vervangend, duurzaam exemplaar. Hiervoor kunnen we het noodfonds inzetten maar ook meer ruimte geven aan onze maatschappelijke organisaties. Zo pakken we de hulpvraag aan en zorgen we bovendien voor minder kosten én minder uitstoot op de lange termijn.

2. Werk als duurzaam toekomstperspectief

De beste manier om uit de armoede te raken is voldoende geld om rond te komen.

Werk kan dat bereiken maar dat betekent wel dat lonen moeten stijgen en dat mensen die niet werken de stap naar werk moeten kunnen maken. Daarom zetten we ons in om bestaanszekerheid te creëren door een vaste baan. Duizenden mensen in onze regio werken met een flexcontract en dus vaak onzekerheid over het inkomen. Bij de grote ondernemingen in onze regio is dat tussen de 5%-10% van de werknemers. We roepen het college op om samen met werkgevers, vakbonden en Huis naar Werk in te zetten op meer vaste banen, bijvoorbeeld door een vaste-baan quotum in onze regio. Zo werken we aan minder flexbanen en dus meer zekerheid voor werknemers. Natuurlijk willen we dat de gemeente hierin zelf het goede voorbeeld geeft en zoveel mogelijk inzet op vaste arbeidscontracten. Ook kijken we voor alle diensten die de gemeente inkoopt naar welke aanbieders zich melden. We letten hierbij op sociale omstandigheden, vaste contracten en dat het minimumloon bij deze aanbieders minstens 14 euro per uur is. Zo zetten we ons als gemeente in voor betere werkomstandigheden en lonen.

3. Iedereen doet mee

Veel Eindhovenaren willen aan de slag maar zijn door de hoge kosten bang hun toeslagen te verliezen zodra ze een inkomen hebben. Dat is in deze tijden van hoge kosten een terechte zorg. Daarom zijn we als gemeente druk bezig met het oprichten van een werkfonds. Inwoners krijgen hieruit een uitkering als ze toeslagen moeten terugbetalen door hun nieuwe inkomen of als er sprake is van een armoedeval. Omdat we als PvdA en GroenLinks deze ontwikkeling willen versnellen zetten we in op een raads werkgroep die aan de slag gaat met het thema duurzaam werk. Ook kijken we naar inwoners die willen werken maar niet (volledig) kunnen werken. Daarnaast moet voor vrijwilligers of mantelzorgers meer waardering en beloning komen. Ook zij hebben te maken met oplopende kosten en koude huizen maar van hen wordt wel verwacht de verenigingen en wijken draaiende te houden. Mensen in de bijstand kunnen met vrijwilligerswerk hun steentje bijdragen en iets extra's verdienen. Omdat zij een uitkering hebben, is dit een maximum bedrag. Omdat we het als partijen belangrijk vinden dat iedereen volwaardig mee kan doen willen we dat de gemeente onderzoekt in hoeverre we de vrijwilligerscompensatie kunnen ophogen of compenseren ten gevolge van de actuele economische ontwikkelingen.

4. Vooruit denken en op alles voorbereid zijn

Het is belangrijk dat de gemeente op alles voorbereid is zodat inwoners snel geholpen kunnen worden als zij in nood komen. We stellen voor om verschillende scenario's te maken hoe de economische situatie en inkomenspositie van inwoners zich dit jaar en komende jaren ontwikkelen. Zo komt beter in kaart wat er speelt en gaat spelen in onze stad en kunnen we nog effectiever beleid maken en inwoners soms al helpen voordat ze in de problemen komen of problemen verergeren.